

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 110:

Forslag til folketingsbeslutning om obligatorisk overskudsdeling, medeje og medbestemmelse.

Af Estrup (RV) m.fl.
(Fremsat 12/2 86).

Forslagene sattes til forhandling.

Forhandling

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Siden 1973 har folketinget med mellemrum behandlet forskellige forslag om obligatorisk overskudsdeling. Vi ser nu for tredje gang et forsøg på at søsætte et af de hidtil havarede socialdemokratiske flagskibe, den obligatoriske overskudsdeling, eller som den kaldes her: Forslag om medejendomsret og medbestemmelse. (Indførelse af overskudsdeling).

Det er ikke ubekendt for socialdemokratiet, at regeringen ikke er tilhænger af at indføre overskudsdeling ved tvang. Vi er tilhængere af spredning af ejendomsretten og en demokratisering af arbejdspladserne, men vi er modstandere af at gennemføre disse tiltag ved tvang, sådan som dette forslag lægger op til.

Det foreliggende socialdemokratiske forslag bruger ganske vist ikke udtryk som »obligatorisk« eller »tvangsmæssigt«. Sigtet i forslaget er imidlertid ganske klart. Alle virksomheder i Danmark, fra den største til den mindste, skal af lovgivningsmagten tvinges til at aflevere en uvis andel af det regnskabsmæssige overskud til en virksomhedsfond.

Hvis virksomheden og de ansatte ikke kan blive enige om det, skal andelen afleveres til en af de amtsfonde, der skal oprettes landet over med lønmodtagerflertal i amtsfondenes bestyrelser. Oven på amtsfondene placerer man så et lønmodtagerstyret landsråd, og endelig skal der oprettes et overskudsdelingsnævn, der skal afgøre tvivlsspørgsmål om fastsættelse af overskudsandele.

Regeringen vil karakterisere det foreliggende socialdemokratiske forslag som en bureaukratisering af erhvervslivet.

Fondsannelserne, som vi også ved de tidligere fremsatte ØD-forslag har vendt os imod, bliver ikke mere acceptable, fordi der nu foreslås 14 fonde i stedet for én central

fond. Fondene, hvad enten det drejer sig om de foreslåede virksomhedsfonde eller amtsfondene, vil blive bureaukratiske overbygninger. Det er regeringens opfattelse, at disse fonde vil blive en hæmsko for erhvervslivet og for virksomhedernes vækst. Forestiller socialdemokratiet sig virkelig, at små selvstændige virksomheder eller for den sags skyld store koncerner kan drives bedre og mere effektivt ved disse fondes hjælp? Regeringen tror det i hvert fald ikke.

Socialdemokratiet begrundet i bemærkningerne sit beslutningsforslag med, at indtjeningen i erhvervslivet er steget markant siden 1980, og at det nu må være på tide, at lønmodtagerne får del i erhvervslivets overskud. Man påpeger i en opstillet tabel, at industriens overskud i perioden 1980-84 er steget med 240 pct., medens investeringerne kun er steget med 44 pct. Nu er tal som bekendt taknemlige, og de kan fortolkes på vidt forskellige måder.

Da denne regering tiltrådte, var udviklingen i investeringerne helt utilfredsstillende. Siden er det på grund af regeringens økonomiske politik lykkedes at vende denne udvikling. I dag oplever vi, at investeringerne ligger på et så højt niveau, at man skal helt tilbage til slutningen af 1950'erne og begyndelsen af 1960'erne for at finde noget tilsvarende. Det er da også helt nødvendigt, hvis Danmarks økonomiske problemer skal løses.

Med hensyn til overskuddene i den private sektor skal det for det første bemærkes, at når de procentvis er steget så meget de seneste år, skyldes det, at de lå usædvanlig lavt i 1980. Dernæst er der ikke noget odiøst i, at virksomhederne har overskud; det er ganske enkelt nødvendigt, for at virksomhederne kan konsolidere sig og dermed opnå den nødvendige styrke til at ekspandere, til at skabe ny beskæftigelse.

Det er i øvrigt bemærkelsesværdigt, at hvis man ser bag de socialdemokratiske tal, viser det sig, at selv om overskuddene i industrien er mere end fordoblet fra 1981 til 1984, så er der blevet udloddet mindre til ejerne i 1984 end i 1981. Overskuddene er rent faktisk blevet i virksomhederne, og dermed skaber de muligheder for en yderligere økonomisk vækst i de kommende år.

Regeringen er som nævnt modstander af socialdemokratiets tvangsforslag om fondseje af erhvervslivet. Regeringen går derimod ind